

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Затверджено Вченою радою

(протокол № 8 від « 02 » 2025 р.)

Заступник голови Вченої ради О.П. Бондар

Введено в дію наказом ректора

від « 04 » 03 2025 р. № 109

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

«ПРАВО»

Рівень вищої освіти: **третій (освітньо-науковий)**

Ступінь вищої освіти: **доктор філософії**

Галузь знань: **D Бізнес, адміністрування та право**

Спеціальність: **D8 Право**

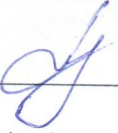
Кваліфікація: **доктор філософії в галузі «D Бізнес, адміністрування та право»**

зі спеціальності «D8 Право»

Запоріжжя 2025

АРКУШ ПОГОДЖЕННЯ

Гарант освітньо-наукової програми

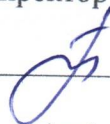

_____ Т.О. Коломоєць
(підпис)

ПОГОДЖЕНО

Завідувач відділу аспірантури і докторантури

_____ В.В. Буличова
(підпис)

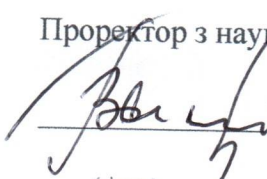
Директор Центру забезпечення якості освіти

_____ М. А. Томченко
(підпис)

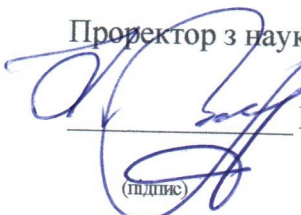
Голова Наукового товариства студентів, аспірантів і докторантів

_____ Д. З. Будько
(підпис)

Проректор з наукової роботи

_____ Г. М. Васильчук
(підпис)

Проректор з науково-педагогічної роботи

_____ Ю. О. Каганов
(підпис)

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (ступеня доктора філософії) Право з галузі знань ДБізнес, адміністрування та право зі спеціальності D 8 Право визначає передумови доступу до навчання; розкриває зміст освітньої та наукової складових підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти; зазначає обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії; містить перелік загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей та програмних результатів навчання; встановлює вимоги до проміжної та підсумкової атестації. Є основою для формування індивідуальних навчальних планів та індивідуальних планів наукової роботи здобувачів.

Освітньо-наукова програма розроблена відповідно до таких нормативних документів:

- Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII;
- Постанова КМУ від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій»;
- Постанова КМУ від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності»;
- Постанова КМУ від 23.03.2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)»;
- Постанова КМУ від 12.01.2022 р. № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти (наукової установи) про присудження ступеня доктора філософії»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 «Про

затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) (зі змінами). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>

– Наказ МОН від 01.06.2016 р. № 600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти»;

– Наказ МОН України від 11.07. 2019 р. № 977 «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»;

– Наказ МОН від 30.04.2020 № 584 «Про унесення змін до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти»;

– Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Вимог до міждисциплінарних освітніх (наукових) програм» від 01.02.2021 № 128. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0454-21#Text>;

– Наказ Держспоживстандарту від 28.10.2010 № 327 «Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003:2010». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>

– Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затвержені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 № 584), схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/metodichni-rekomendaciyi-vo>;

– Наказ МОН України від 31.07.2023 № 924 «Про затвердження Стандарту вищої освіти зі спеціальності 081 Право для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти» <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2023/02.08.2023/081-pravo-dok.filosofiyi-924-31.07.2023.pdf>

Освітньо-наукова програма враховує сучасні тренди та рекомендації щодо розвитку третього рівня вищої освіти в Європейському просторі вищої освіти:

– Зальцбурзькі принципи – I (Salzburg-I). Bologna Seminar «Doctoral Programmes for the European Knowledge Society» (Salzburg, 3–5 February 2005).
Conclusions

and Recommendations;

– Зальцбурзькі принципи – II (Salzburg-II). Salzburg II Recommendations. European Universities' Achievements since 2005 in Implementing the Salzburg Principles. Brussels. European University Assosiation, 2010;

– Принципи інноваційної докторської підготовки (Principles for Innovative Doctoral Training). Exploration of the implementation of the Principles for Innovative Doctoral Training in Europe: Final Report European Commission, DGRTD Reference: ARES (2011) 932978;

– Зальцбург – вперед (Salzburg Forward). Doctoral Education – Taking Salzburg Forward. Implementation and New Challenges. Brussels, European University Assosiation, 2016;

– Сучасна докторська освіта в Європі: підходи та інституціональні структури. Doctoral Education in Europe Today: Approaches and Institutional Structures. Survey. Berlin, European University Association, 2019.

– Докторська освіта в Європі: сучасні розробки та тенденції. Doctoral education in Europe: current developments and trends. Based on the results of the 2021 EUA-CDE survey

Освітньо-наукова програма враховує досвід аналогічних програм українських та зарубіжних закладів вищої освіти, зокрема:

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;

Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

Національного університету «Одеська юридична академія»;
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича;
Ужгородського національного університету;
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
Інституту держави і права імені В.М. Корецького НАН України;
Львівського національного університету імені Івана Франка;
Вроцлавського університету (Республіка Польща);
Молдовського державного університету (Республіка Молдова);
Ягеллонського Університету (Республіка Польща)
Даремського університету (Велика Британія);
Університету Барселона (Королівство Іспанії);
Університету Миколи Коперніка у Торуні (Республіка Польща)

Освітньо-наукова програма розроблена робочою групою у складі:

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Науковий ступінь, вчене звання, посада, основне місце роботи (навчання)
1.	Коломоєць Тетяна Олександрівна, гарант ОНП	доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України, член-кореспондент НАПрН України, декан юридичного факультету Запорізького національного університету,
2.	Колпаков Валерій Костянтинович	доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри конституційного та адміністративного права
3.	Бондар Олександр Григорович	доктор юридичних наук, професор, в.о. ректора, перший проректор
4.	Єрмоленко Дмитро Олександрович	доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри цивільного права,
5.	Титаренко Марина Володимирівна	PhD у галузі права, доцент, доцент кафедри конституційного та адміністративного права
6.	Верлос Наталя Володимирівна	доктор юридичних наук, професор, професор кафедри конституційного та адміністративного права
7.	Євтушенко Дар'я Сергіївна	PhD у галузі права, старший викладач кафедри конституційного та адміністративного права
8.	Ларкін Михайло Олександрович	кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінального права та правоохоронної діяльності;
9.	Шкрьобка Крістіна Єгорівна	здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
10.	Журавель Володимир Андрійович	доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України, Президент НАПрН України, роботодавець
11.	Смокович Михайло Іванович	доктор юридичних наук, професор, Голова Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду, роботодавець
12.	Бухаріна Людмила Михайлівна	доктор економічних наук, професор, директор Департаменту освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації

Рецензії та відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи (навчання), організація (об'єднання), яку представляє (при наявності)
<i>Заклади вищої освіти (наукові установи)</i>		
1.	Лученко Дмитро Валентинович	проректор з наукової роботи Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, доктор юридичних наук, професор
2.	Батанов Олександр Васильович	провідний науковий співробітник відділу конституційного права та місцевого самоврядування Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, доктор юридичних наук, професор

3.	Харитонов Євген Олегович	завідувач кафедри цивільного права НУ «Одеська юридична академія», член-кореспондент НАПрН України, доктор юридичних наук, професор
4.	Яновська Любов Іванівна	Директор Запорізького регіонального центру підвищення кваліфікації
5.	Ботнару Стелла	Доктор юридичних наук, професор, заступник декана юридичного факультету Молдовського державного університету (Республіка Молдова)
<i>Підприємства, організації</i>		
6.	Городовенко Віктор Вадентинович	доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України, член-кореспондент НАПрН України, суддя Конституційного Суду України
7.	Агапова Олена Валеріївна	кандидат юридичних наук, доцент, провідний науковий співробітник Ризького університету імені Страдіня (Латвійська Республіка), керівник лабораторії Харківського науково-дослідного інституту судових експертиз імені Заслуженого професора М.С. Бокаріуса Міністерства юстиції України
8.	Куц Андрій В'ячеславович	Віце-президент Запорізької торгово-промислової палати, кандидат юридичних наук
<i>Випускники освітньо-наукової програми або програми, що їй передувала</i>		
9.	Шумейко Іван Павлович	доктор філософії (PhD) у галузі «Право», адвокат Запорізької обласної колегії адвокатів
10.	Чеченко Катерина Олегівна	доктор філософії (PhD) у галузі «Право», адвокат

1. Профіль освітньо-наукової програми зі спеціальності 081 Право

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Запорізький національний університет, юридичний факультет
Офіційна назва освітньо-наукової програми	Право
Тип програми	освітньо-наукова
Рівень вищої освіти Ступінь вищої освіти Галузь Спеціальність Освітня кваліфікація Професійна кваліфікація Кваліфікація в дипломі	третій (освітньо-науковий) доктор філософії D Бізнес, адміністрування та право D8 Право доктор філософії з права не присвоюється Ступінь вищої освіти – доктор філософії Галузь знань – D Бізнес, адміністрування та право Спеціальність – D8 Право
Цикл / рівень	FQ-EHEA – третій цикл EQF-LLL – 8 рівень НРК України – 8 рівень
Тип диплома та обсяг освітньо-наукової програми	диплом доктора філософії, одиничний термін навчання – 4 роки (у т.ч. освітня складова – 2 роки) освітня складова: 45 кредитів ЄКТС наукова складова: проведення власного наукового дослідження та оформлення його результатів у вигляді дисертації; публікація статей за темою дисертації
Наявність акредитації	сертифікат про акредитацію освітньої програми від 04.10.2021 р. № 2359 Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти
Передумови	прийом на навчання для здобуття вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем освіти за спеціальністю 081 Право здійснюється на базі другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 Право та 293 Міжнародне право
Форми здобуття освіти	очна (денна, вечірня), заочна
Мова(и) викладання	українська
Термін дії освітньо-наукової програми	4 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення освітньо-наукової програми	http://phd.znu.edu.ua

2. Мета освітньо-наукової програми	
Підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців з права з інноваційним мисленням, спроможних здійснювати ефективну правотворчу, правозастосовну, проєктну, експертно-консультативну діяльність, орієнтовану на європейські цінності та демократичні стандарти, а також здатних здійснювати фундаментальні й прикладні наукові дослідження та педагогічну діяльність Цілі ОНП орієнтуються на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року No 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року No 722 https://www.president.gov.ua/documents/7222019-29825; цілей вищої освіти Ради Європи (виховання активної громадської позиції, підготовка до ринку праці, особистий світоглядний розвиток, розвиток нових знань); корелюють зі Стратегію розвитку Запорізького національного університету в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення України на 2023-2025 роки, відповідно до якої Запорізький національний університет визначає свою місію як Pro Futuro («заради майбутнього») і вбачає її у формуванні якісного людського капіталу задля повоєнного відновлення держави та повноцінного представлення України в європейській спільноті.	
3. Характеристика освітньо-наукової програми	
Предметна область	Об'єкт (и) вивчення та/або діяльності: право як соціальне явище, особливості його творення та реалізації, що ґрунтуються на правових цінностях та принципах, в основі яких покладені людська гідність та верховенство права. Цілі навчання: набуття здатності продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні теоретичні та практичні проблеми у галузі права, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Теоретичний зміст предметної області: комплекс правових доктрин, цінностей і принципів творення та реалізації права; функціонування і трансформація правових учень та ідей. Методи, методики та технології: загальнонаукові і спеціальні методи пізнання правових явищ; методики з правової оцінки поведінки чи діяльності індивідів і соціальних груп, ідентифікації правової проблеми та її вирішення на основі принципів права; цифрові технології тощо. Інструменти та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні ресурси та спеціальне програмне забезпечення, що застосовуються в діяльності у сфері права.
Орієнтація освітньо-наукової програми	академічна – відповідно до Міжнародної стандартної класифікації освіти (ISCED 2011 / UNESCO) прикладна орієнтація. Дослідження у предметній області присвячені вирішенню актуального наукового завдання, результати якого характеризуються науковою новизною, теоретичним та практичним значенням для розвитку правової науки

Основний фокус освітньо-наукової програми	освітньо-наукова програма базується на сучасних наукових дослідженнях у галузі 08 Право зі спеціальності 081 Право та встановлює необхідний рівень теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності в області права, оволодіння методологією наукової та методикою педагогічної діяльності у закладі вищої освіти, а також проведення здобувачем власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. <i>Ключові слова: право, верховенство права, правова культура, правотворення, правозастосування, права людини</i>
Особливості освітньо-наукової програми	Особливості освітньо-наукової програми визначаються: – переліком освітніх і наукових компонентів, програмних компетентностей, програмних результатів навчання; - кадровим забезпеченням (залученням до реалізації провідних науковців - проф. Коломоєць Т.О., проф. Колпакова В.К., проф. Бондаря О.Г., проф. Єрмоленко Д.О., проф. Удовика Л.Г., проф. Городовенко В.В., проф. Верлос Н.В., проф. Самойленко Г.В. та ін.), залученням роботодавців професіоналів-практиків, відомих вчених до викладання та консультування; – різноманітністю організаційних форм навчання (гостьові лекції, педагогічна практика, PhD-колоквиуми тощо); – стажуванням в інших ЗВО та країнах (міжнародна мобільність); – функціонуванням на базі юридичного факультету: - унікальних навчально-наукових підрозділів із подвійним підпорядкуванням ЗНУ та НАПрН України – Навчально-наукової лабораторії дослідження службового права НДІ державного будівництва та місцевого самоврядування НАПрН України та Навчально-наукового центру спортивного права НДІ приватного права та підприємництва імені Ф. Бурчака НАПрН України; – широким спектром навчальних дисциплін з формування універсальних навичок дослідника, зокрема: – <i>Дослідницько-інноваційна та проєктна діяльність</i>, що включає модуль Жана Моне «Основи європейської проєктної діяльності» за європейським проєктом 587321-EPP-1-2017-1-UA-EPPJMO-MODULE «European Project Culture» із залученням здобувачів до участі в інших проєктах за програмою Erasmus+, що реалізуються в університеті; – <i>Академічне письмо та академічна доброчесність (з англomовним компонентом)</i>, що враховує результати участі ЗНУ у міжнародних проєктах сприяння академічній доброчесності в Україні SAIUP (2016-2019) та «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (Academic Integrity and Quality Initiative – Academic IQ) (2020-2022); – <i>Практичний курс іноземної мови для викладача-дослідника</i>, що викладається із залученням закордонних фахівців та можливістю складання міжнародного екзамену Pearson Tests of English, а також враховує результати участі ЗНУ у європейському проєкті 610427-EPP-1-2019-1-EE-EPPKA2-SVHE-JP «Розвиток потенціалу підготовки учителів іноземної мови як шлях до впровадження багатомовної освіти

	та європейської інтеграції України» за програмою Erasmus+KA2 (2019-2022); залучення ЗНУ до проекту «"International Support for Ukrainian Law Schools»; – поступовим розширенням сфери наукових досліджень та їх синхронізацією з потребами регіональних стейкхолдерів. – гарантованням індивідуальних навчальних та наукових траєкторій здобувачів; доступом до міжнародного та вітчизняного, освітнього та наукового середовища, власних та партнерських ресурсів (НАПрН України та її структурні підрозділи, в т.ч. й ті, що функціонують на базі ЗНУ, Конституційного Суду України, Верховного Суду, органів державної влади, місцевого самоврядування, вітчизняних і зарубіжних ЗВО, Центру українсько-європейського наукового співробітництва, громадських правничих професійних організацій тощо).
Академічні права випускників	Здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.
Працевлаштування випускників	Працевлаштування на посадах наукових і науково-педагогічних працівників у наукових установах і закладах вищої освіти, працівників найвищої кваліфікації у дослідницьких та науково-експертних установах та організаціях, наукових консультантів, менеджерів (управителів) в органах державної влади та органах місцевого самоврядування, установах та організаціях
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Підходи та технології: – студентоцентрикований підхід у навчанні та науковій діяльності, що враховує тематику дисертацій та напрям наукових інтересів здобувачів; – навчання через дослідження, що забезпечується через синергетичну взаємодію освітньої та наукової складових; – проблемно-орієнтоване навчання, що реалізується шляхом використання евристичних та дослідницьких методів навчання; – проектно-організоване навчання, в якому проект виступає як форма, метод та результат навчання; – змішане та перевернуте навчання, що поєднує традиційні та онлайн форми, посилює роль самостійної роботи та сприяє активному засвоєнню нових знань. – цифрові технології (ZOOM, Google Meet, Google Drive, Google Forms, Google Slides, Google Keep, Jamboard, Miro, Lucidchart, Learning Apps, YouTube, WordWall, Padlet, Quizlet, Mentimeter тощо); Форми навчання: – лекції, практичні заняття, консультації; – педагогічна (асистентська) практика; – тренінги, вебінари, онлайн-курси, літні школи; – наукова та проектна діяльність. Методи навчання: – інтерактивні методи («мозкові штурми», дебати, дискусії, презентації, організаційно-діяльнісні та рольові ігри; робота в групах); – методи проектування (генерації ідей, ідентифікації проблем, постановки мети і завдань, планування, трансляції цілей на результати);

	– методи моделювання (розробка структури статей, дисертацій, звітів, заявок, проектів тощо); – методи аналізу та рефлексії (портфоліо, есе, кейсметод); – методи набуття особистого досвіду наукової діяльності (робота над дисертацією, апробація результатів наукових досліджень на наукових семінарах (PhD-колоквіумах), конференціях, публікація статей, участь у розробці проектних заявок та конкурсах проектів, участь у реалізації проектів Еразмус+ Жан Моне, держбюджетних НДР молодих вчених; – методи педагогічної підтримки та особистого прикладу (наставництво як безпосередня взаємодія наукового керівника та здобувача, викладача та здобувача, соціалізація в академічну спільноту, участь у професійних мережах, популяризація та стимулювання наукової діяльності та її результатів)
Оцінювання	Система оцінювання передбачає поточний і підсумковий контроль знань та аналіз результатів наукової роботи здобувачів Поточний контроль здійснюється викладачами на підставі опитування, тестування, само- та взаємооцінювання, а також за результатами захисту індивідуальних та групових проектів, виконання індивідуальних завдань (написання есе, CV, мотиваційного листа, анотації, рецензії на статтю, розробка елементів проектної заявки та ін.). Поточний контроль за результатами наукової роботи (проведення запланованого обсягу досліджень, розроблених розділів дисертації, кількості публікацій тощо) здійснюється науковими керівниками здобувачів. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену або заліку за результатами вивчення навчальної дисципліни та проходження педагогічної (асистентської) практики, а також передбачає проміжну (напіврічну та річну) атестацію здобувачів щодо виконання ними індивідуальних навчальних планів та індивідуальних планів наукової роботи аспіранта. Проміжна атестація проводиться на двох рівнях: перший – атестація на рівні наукового керівника та кафедри, на засіданні якої заслуховується звіт здобувача та ухвалюється відповідне рішення. Результати атестації затверджуються Вченою радою факультету. Другий рівень – атестація комісією на чолі з проректором з наукової роботи (починаючи з другої атестації), до складу якої входять: завідувач відділу аспірантури і докторантури, гарант освітньо-наукової програми, декан факультету, фахівець відділу аспірантури і докторантури (секретар комісії). Атестація на другому рівні має на меті підтримку подальшої наукової діяльності аспіранта, а також виявлення проблемних питань (у тому числі попередження конфліктів) у процесі підготовки в аспірантурі та сприяння їх вирішенню з боку адміністрації ЗНУ. Присудження ступеня доктора філософії відбувається за результатами публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді. До захисту допускаються здобувачі, які повністю виконали індивідуальний навчальний план та індивідуальний план наукової роботи, отримали висновок наукового керівника та пройшли попередню експертизу дисертаційної роботи (фаховий семінар)

6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері права, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні компетентності	ЗК01. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК02. Здатність розробляти наукові проекти та управляти ними. ЗК03. Здатність розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору. ЗК04. Здатність усно і письмово презентувати результати власного наукового дослідження українською та іноземною мовами, глибоко розуміти іншомовні наукові та професійні тексти за напрямом досліджень.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК01. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у галузі права та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з права та суміжних галузей. СК02. Здатність застосовувати методи правового і міждисциплінарного дослідження, виявляти їх евристичні можливості та межі, використовувати релевантний дослідницький інструментарій. СК03. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті та проектах правничої освіти у системі освіти дорослих. СК04. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері права та забезпечувати якість виконуваних досліджень; дотримання права інтелектуальної власності та стандартів академічної доброчесності. СК05. Здатність моделювати оптимальні варіанти вирішення складних правових проблем, прогнозувати можливі наслідки їх реалізації. СК06. Здатність здійснювати експертну діяльність у сфері права. СК07. Здатність виявляти нові інституційні етичні виклики та етичні виклики в житті суспільства і пропонувати для них правові механізми розв'язання.
7. Програмні результати навчання	
РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій. РН02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми права державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях. РН03. Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та	

провідних тенденцій у розвитку права.

РН04. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загальносоціального контекстів.

РН05. Планувати і виконувати теоретичні та прикладні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного наукового інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу передових концептуальних і методологічних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням стандартів академічної та професійної етики.

РН06. Розуміти загальні принципи та методи юридичної науки, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері права та у викладацькій практиці.

РН07. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення, аналізу й збереження даних та інформації, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та складної структури, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи у науковій, викладацькій, правотворчій та правозастосовній діяльності.

РН08. Розробляти, реалізовувати та здійснювати управління науковими та інноваційними проектами, які дають можливість створювати законопроектну та правозастосовну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні правові проблеми з урахуванням етичних, соціально-управлінських, соціально-економічних, екологічних та духовно-культурних аспектів, забезпечувати реєстрацію прав інтелектуальної власності щодо наукових результатів.

РН09. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері права на різних рівнях вищої освіти, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін.

РН10. Готувати правові висновки, пропозиції та рекомендації за результатами правового дослідження.

РН11. Здійснювати доктринальне тлумачення норм національного, міжнародного та права Європейського Союзу, здійснювати порівняльний аналіз правових явищ та процесів у різних правових системах.

8. Програмні компетентності

ПРН1	Мати передові концептуальні та методологічні знання з предметної області та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій	РН01
ПРН2	Глибоко розуміти загальні принципи, методи, методології наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях у сфері права та у викладацькій практиці	РН06
ПРН3	Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи у науковій та науково-педагогічній діяльності	РН07

ПРН4	Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень, спостережень, наявні літературні дані з метою розв'язання значущих наукових та науково-прикладних проблем.	РН04
ПРН5	Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження за напрямом спеціальності та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів; оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень; складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень та комерціалізувати їх результати; здійснювати захист прав інтелектуальної власності	РН05
ПРН6	Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми зі спеціальності Право державною та іноземною мовами; оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних вітчизняних та міжнародних наукових виданнях з дотриманням правил академічного письма; здійснювати ефективну міжособистісну комунікацію; демонструвати навички публічних виступів, аргументації та риторики	РН02
ПРН7	Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті всього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної наукової проблеми, визначати перспективи подальших наукових розвідок	РН04
ПРН8	Демонструвати системний науковий світогляд та загальний культурний кругозір; володіти техніками і технологіями критичного мислення; дотримуватися принципів академічної доброчесності та професійної етики; забезпечувати безперервний саморозвиток та самовдосконалення протягом життя	РН03, РН10, РН 11
ПРН9	Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові проблеми із врахуванням соціальних, економічних, екологічних, етичних, міжкультурних, євроінтеграційних та правових аспектів	РН08
ПРН10	Організовувати й здійснювати освітній процес у закладах вищої освіти, використовуючи сучасні освітні технології та інноваційні методи навчання; нормативне, наукове та навчально-методичне забезпечення; відповідально та об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів; розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти	РН09

9. Ресурсне забезпечення реалізації освітньо-наукової програми

Кадрове забезпечення	Наукове керівництво здобувачами здійснюється активними дослідниками, які мають публікації за тематикою (напрямом) дисертаційних досліджень здобувачів, беруть участь у наукових проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються. Викладання навчальних дисциплін здійснюється найбільш компетентними викладачами, які відповідають п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (Постанова КМУ від 30.12.2015 р. № 1187) та мають вагомі наукові здобутки (публікації, проекти, стажування тощо) за змістом освітніх компонентів, які вони забезпечують. Представники академічної та наукової спільноти, а також фахівці-практики, роботодавці залучаються до організації та реалізації освітнього процесу та наукового консультування здобувачів
Матеріально-технічне забезпечення	Доступ до усіх ресурсів навчально-наукового середовища ЗНУ, в тому числі для осіб з особливими потребами. <i>Навчальні корпуси</i> підключені до високошвидкісного Інтернету, у тому числі Wi-Fi, обладнані сучасними аудиторіями та комп'ютерними класами, зокрема наявна спеціалізована мультимедійна аудиторія для аспірантів (Зала європейських студій), яка використовується для очного та дистанційного проведення навчальних занять, наукових заходів, захистів дисертацій тощо. Наявні сучасні обладнані аудиторії у підземних укриттях. Для <i>наукової роботи</i> використовується ресурси навчальних лабораторій криміналістики, проблем нормотворчості та правозастосування, Навчально-наукової лабораторії лінгвістики і права, а також Навчально-наукової лабораторії дослідження проблем службового права НАПрН України, Навчально-наукового центру спортивного права Науково-дослідного інституту приватно права та підприємництва Ф. Бурчака НАПрН України (існують на базі ЗНУ і перебувають у подвійному підпорядкуванні), за договорами про співпрацю ресурси партнерів. <i>Соціально-побутова інфраструктура</i> включає мережу гуртожитків з достатньою кількістю місць, комбінат харчування, спортивний клуб, центр культури, кабінет психолога, спортивно-оздоровчий табір, коворкінг-центр, стадіон та ін.
Інформаційне та методичне забезпечення	Фонди Наукової бібліотеки ЗНУ в т.ч. репозитарій електронних текстових робіт, система наукових та академічних показників «СІНАП ЗНУ», доступ до наукових баз даних Scopus, Web of Science, EBSCO EP Package Standard, Statista, ресурсів видавництв Springer (Springer Nature (з 1997 р.), Springerlink`s ebook collection – Education платформи Springerlink), Wiley (Wiley Online library), а також на підставі договорів про співпрацю до ресурсів партнерів (НАПрН України, вітчизняних та

зарубіжних ЗВО, органів публічної влади, Центру Українсько-Європейського наукового співробітництва.

Навчальні матеріали дисциплін розміщено на електронній платформі забезпечення навчання Moodle ЗНУ

Інформація щодо *організації навчання* здобувачів розміщена на сайті ЗНУ (<https://www.znu.edu.ua/>) та веб-сторінках його структурних підрозділів, зокрема відділу аспірантури і докторантури (<http://phd.znu.edu.ua/>); навчально-методичні матеріали навчальних дисциплін (робочі програми, силабуси, презентації лекцій, методичні рекомендації, завдання для поточного та підсумкового контролю тощо) розміщені на сторінках відповідних дисциплін у системі електронного забезпечення навчання Moodle (<https://moodle.znu.edu.ua/>); професійні групи (у ФБ, Telegram та ін.) та специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення ОНП.

Для *наукової роботи*, пошуку наукової літератури застосовуються інформаційні ресурси наукової бібліотеки: сайт (<http://library.znu.edu.ua/>) та мобільний додаток LibClient (<http://library.znu.edu.ua/2381.ukr.html>); забезпечується доступ до ресурсів провідних світових видавництв Elsevier, Springer Nature, De Gruyter, Wiley та баз даних, у тому числі до міжнародних наукометричних баз даних Scopus та Web of Science та повнотекстових ScienceDirect, SpringerLink. До послуг здобувачів також інституційний репозитарій (<https://dspace.znu.edu.ua/xmlui/>), система наукових та академічних показників СИНАП (<https://scientific-rating.znu.edu.ua/>); сайти наукових фахових видань ЗНУ (<https://web.znu.edu.ua/NIS/588.ukr.html>); запрошення на конференції (http://sites.znu.edu.ua/cms/index.php?action=news%2Fview&site_id=19&category_id=84).

Для *педагогічної підтримки та залучення здобувачів до академічної спільноти* створено та підтримуються професійні групи у Facebook: «Аспірантура і докторантура ЗНУ» (<https://www.facebook.com/groups/1430909570544926/>), «European Project Culture» (<https://www.facebook.com/groups/213037885939700/>), Telegram-канали для здобувачів відповідних років навчання. Функціонують офіційні Telegram-канали університету: «ЗНУ» і «ЗНУ: міжнародні можливості для НПП і аспірантів».

9. Академічна мобільність

Національна кредитна мобільність

Право здобувачів на кредитну мобільність реалізується відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 р. № 579 (зі змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України №599 “Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо врегулювання питань академічної мобільності” від 13 травня 2022 р.) та внутрішнього положення ЗНУ (http://sites.znu.edu.ua/international_relations/legalframework/polozhennya_mobilnist.pdf). Перезарахування отриманих кредитів ЄКТС, отриманих під час участі здобувачів у програмах національної академічної мобільності, здійснюється на

	підставі порівняння змісту навчальних програм та здобутих програмних результатів навчання.
Міжнародна кредитна мобільність	Забезпечуються можливості для введення здобувачів у міжнародну академічну спільноту шляхом сприяння апробації результатів наукових досліджень здобувачів на міжнародних конференціях і семінарах, їх публікації у міжнародних виданнях, а також стажування у закордонних закладах вищої освіти та наукових установах в рамках укладених двосторонніх угод (із Вроцлавським університетом (Республіка Польща), Молдовським державним університетом (Республіка Молдова), Ягеллонським Університетом (Республіка Польща), Даремським університетом (Велика Британія), Університетом Барселони (Королівство Іспанії), Вроцлавським Університетом (Республіка Польща), Університетом у Вроцлавеку (Республіка Польща), Європейським інститутом післядипломної освіти (Словацька Республіка), Університетом Сучави ім. Стефана чел Маре (Румунія), Університетом імені Неджметтіна Ербакана (Республіка Туреччина), Інститутом прикладної кримінології та кримінального права (Республіка Молдова), Щецинським Університетом (Республіка Польща), Університетом Миколи Копеніка у Торуні (Республіка Польща). Перезарахування отриманих кредитів ЄКТС, отриманих під час участі здобувачів у програмах міжнародної академічної мобільності, здійснюється на підставі порівняння змісту навчальних програм та здобутих програмних результатів навчання.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	можливе за умови володіння українською мовою на рівні не нижче B2

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1. Освітня складова освітньо-наукової програми

Код навч. дисц.	Компоненти освітньо-наукової програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1. Обов'язкові компоненти освітньо-наукової програми			
1.1. Цикл загальної підготовки			
Цикл загальної підготовки Обов'язкові компоненти оволодіння мовними компетентностями			
OK1	Практичний курс іноземної мови для викладача-дослідника	6	залік/ екзамен
	Всього	6	
оволодіння загальнонауковими компетентностями			
OK2	Філософія наукової свідомості	4	залік
	всього	4	
набуття універсальних навичок дослідника			
OK3	Сучасні технології навчання й викладання у вищій школі	3	екзамен
OK4	Дослідницько-інноваційна та проєктна діяльність	4	екзамен
OK5	Академічне письмо та академічна доброчесність (з англomовним компонентом)	3	залік
OK6	Педагогічна (асистентська) практика	4	диф. залік
	всього	14	
	Загалом за циклом загальної підготовки	24	
1.2. Цикл професійної підготовки			
здобуття глибинних знань із спеціальності			
Обов'язкові компоненти			
OK7	Сучасні концепції та доктрини розвитку публічного права	3	екзамен
OK8	Методологічні традиції та перспективні тенденції розвитку приватного права	3	екзамен
OK9	Антропологічні основи сучасних правових теорій та адаптація вітчизняної правової системи до права ЄС	3	залік
	всього	9	
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:			
2. Вибіркові компоненти освітньо-наукової програми			
	Вибіркова дисципліна № 1	4	залік
	Вибіркова дисципліна № 2	4	залік

Вибіркова дисципліна № 3	4	залік
Загальний обсяг вибірових компонентів:	12 (25%)	
Загалом за циклом професійної підготовки	21	
Загальний обсяг освітньо-наукової програми	45	

2.2. Наукова складова освітньо-наукової програми

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, підготувати дисертацію та пройти процедуру атестації разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Основні тематичні напрями наукової діяльності здобувачів наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності D8 Право визначаються відповідно до пріоритетних напрямів розвитку правової науки України визначених відповідно до Стратегії розвитку наукових досліджень національної академії правових наук України на 2021-2025 роки (http://www.aprnu.kharkiv.org/doc/strategiya_2021.pdf) та відповідно релевантності наукових досліджень здобувачів та потенційних наукових керівників.

Невід'ємною частиною наукової складової освітньо-наукової програми є підготовка та публікації наукових статей, виступи на конференціях, семінарах (PhD-колоквіумах, круглих столах тощо).

Наукова складова освітньо-наукової програми оформлюється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта, в якому визначаються зміст, строки виконання та обсяг наукових робіт, а також запланований строк захисту дисертації протягом строку підготовки в аспірантурі. Індивідуальний план наукової роботи погоджується науковим керівником та затверджується науково-технічною радою ЗНУ впродовж двох місяців з дня зарахування аспіранта на навчання.

Індивідуальний план наукової роботи аспіранта

№	Перелік та обсяг запланованих видів робіт	Терміни і форми контролю
1. Перший рік навчання		
1.1	Затвердження теми дисертаційної роботи та індивідуального плану наукової роботи аспіранта (упродовж 2-х місяців після зарахування)	напіврічна та річна атестації
1.2	Аналіз літератури за темою дослідження, ідентифікація проблеми, визначення об'єкта та предмета дослідження; формулювання мети і завдань дослідження; розробка плану-проспекту дисертації	
1.3	Участь у наукових семінарах (PhD-колоквіумах) (не менше одного)	
1.4	Участь у наукових конференціях (не менше однієї)	
1.5	Написання першого розділу дисертації (або не менше 50 стор. основного тексту дисертації)	
2. Другий рік навчання		
2.1	Проведення теоретичних та експериментальних досліджень за темою дисертації	напіврічна та річна атестації

2.2	Представлення отриманих наукових результатів на наукових семінарах (PhD-колоквіумах) (не менше одного)	
2.3	Апробація результатів дисертаційного дослідження на міжнародних та вітчизняних наукових конференціях (не менше однієї)	
2.4	Публікація наукових статей у фахових виданнях України, періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus (крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором), одноосібних розділів у колективних монографіях (не менше однієї публікації)	
2.5	Написання другого розділу дисертації (або не менше 50 стор. основного тексту дисертації)	
2.6	Участь у програмах академічної мобільності, стажування у закордонних та вітчизняних наукових центрах (рекомендовано)	
2.7	Участь у розробці та реалізації дослідницьких та інноваційних проєктів (рекомендовано)	
2. Третій рік навчання		
3.1	Проведення теоретичних та експериментальних досліджень за темою дисертації	напіврічна та річна атестації
3.2	Представлення отриманих наукових результатів на наукових семінарах (PhD-колоквіумах) (не менше одного)	
3.3	Апробація результатів дисертаційного дослідження на міжнародних та вітчизняних наукових конференціях (не менше однієї)	
3.4	Публікація наукових статей у фахових виданнях України, періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus (крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором), одноосібних розділів у колективних монографіях (не менше однієї публікації)	
3.5	Написання третього розділу дисертації (або не менше 50 стор. основного тексту дисертації)	
3.6	Участь у програмах академічної мобільності, стажування у закордонних та вітчизняних наукових центрах (рекомендовано)	
3.7	Участь у розробці та реалізації дослідницьких та інноваційних проєктів (рекомендовано)	
3. Четвертий рік навчання		
4.1	Публікація наукових статей у фахових виданнях України, періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus (крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором), одноосібних розділів у колективних монографіях, одноосібних монографій (не менше однієї публікації)	напіврічна й річна атестації; публічна презентація результатів дисертації; захист дисертації
4.2	Завершення роботи над дисертацією та її оформлення	
4.3	Отримання висновку наукового керівника та подання заяви на одержання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації (не пізніше ніж за дев'ять місяців до завершення нормативного строку навчання)	

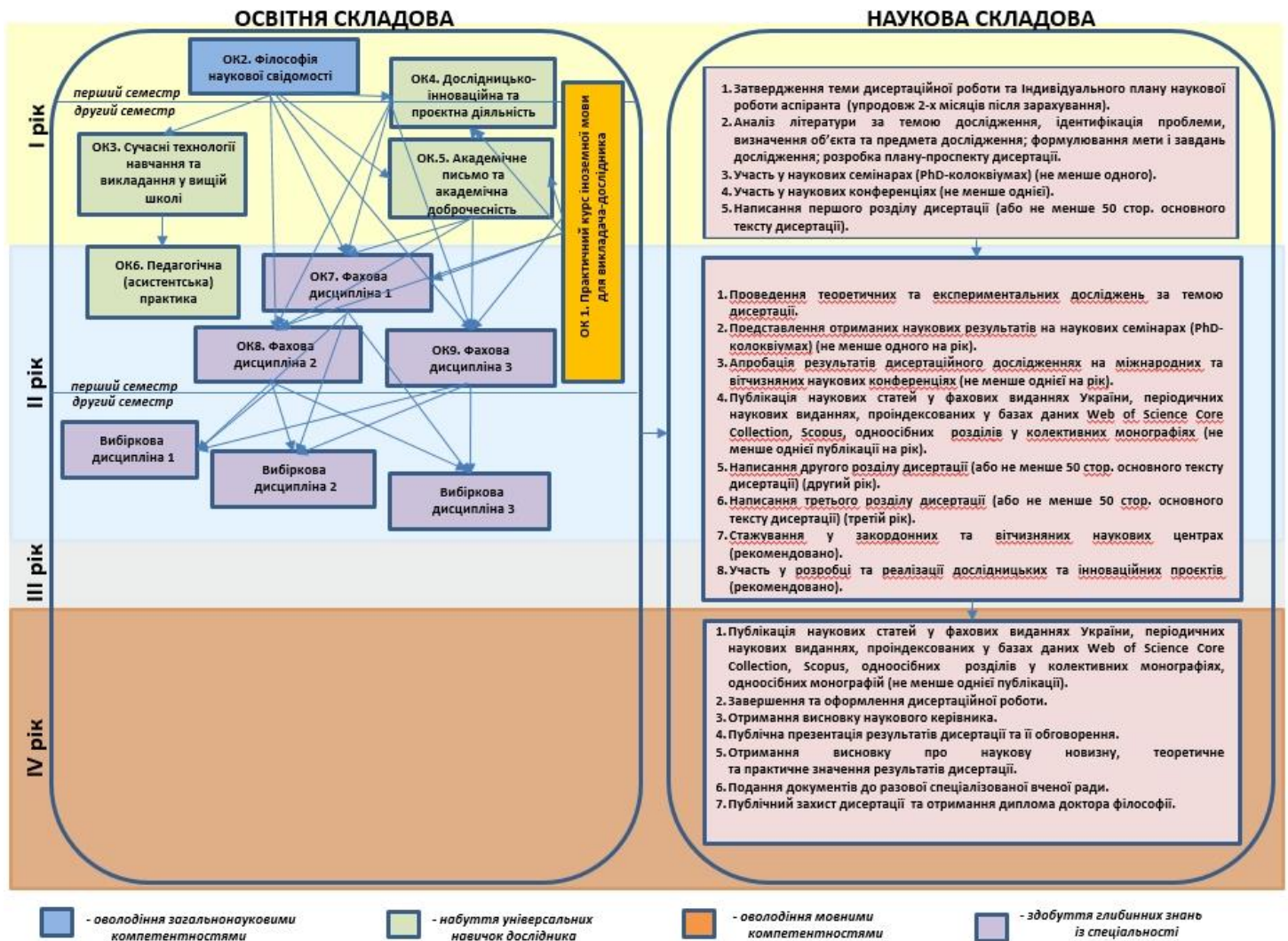
4.4	Публічна презентація результатів дисертації та її обговорення (не пізніше ніж через місяць з дня надходження заяви)	
4.5	Отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації (не пізніше двох тижнів з дня проведення презентації)	
4.6	Подання документів до Вченої ради ЗНУ (не пізніше двох тижнів з дня отримання висновку) з метою створення разової спеціалізованої ради для захисту дисертації	
4.5	Публічний захист дисертації та отримання диплома доктора філософії	

Напрями досліджень здобувачів наукового ступеня доктора філософії

№	Напрями досліджень
1.	Міжнародні стандарти та державно-юридичні засоби забезпечення прав людини в Україні.
2.	Рішення Європейського суду з прав людини в механізмі забезпечення та захисту прав і свобод людини та громадянина.
3.	Вплив практики Суду Європейського Союзу на дотримання державою прав, свобод та інтересів людини.
4.	Бізнес і права людини. Правові засоби захисту прав людини від порушень з боку бізнесу.
5.	Обмеження та захист прав людини в умовах пандемії, збройних конфліктів.
6.	Новітні права людини: дискусійні питання. Біоетика, генна інженерія та репродуктивні права.
7.	Проблеми належного соціального забезпечення людини та гарантії реалізації її прав.
8.	Юридичні гарантії забезпечення прав людини на безпечне для життя і здоров'я довкілля.
9.	Пошук та забезпечення балансу публічних інтересів держави та прав, свобод та інтересів людини.
10.	Удосконалення правових механізмів реформування сфери охорони здоров'я на засадах сучасних тенденцій балансу прав людини та публічних інтересів.
11.	Проблеми збереження національної правової ідентичності в умовах процесу глобалізації та регіональної інтеграції.
12.	Проблеми наближення законодавства України до права ЄС відповідно до Угоди про Асоціацію між Україною та Європейським Союзом.
13.	Європейська традиція права як чинник модернізації правової системи України.
14.	Права і свободи людини в умовах поглиблення інтеграційних процесів.
15.	Доктринальне забезпечення законодавчого регулювання адміністративної процедури
16.	Напрямки правового регулювання функціонування публічної служби в Україні
17.	Вектори адміністративно-правового регулювання у сфері участі громадян в управлінні державними справами
18.	Правове забезпечення реформи публічного адміністрування на місцевому і регіональному рівнях.
19.	Розвиток публічного адміністрування в Україні в умовах цифровізації.

20	Правове забезпечення розмежування повноважень органів державної влади.
21	Удосконалення адміністративної діяльності суб'єктів владних повноважень.
22	Дослідження актуальних проблем систематизації та кодифікації екологічного, земельного та аграрного законодавства.
23	Актуальні проблеми використання, відтворення та охорони природних ресурсів і комплексів (земель, вод, надр, рослинного та тваринного світу, природних ресурсів виключної (морської) економічної зони і континентального шельфу України).
24	Дослідження актуальних проблем відносин власності на землю.
25	Розробка економіко-правового механізму використання та охорони земель.
26	Актуальні проблеми реформування земельного законодавства.
27	Публічне адміністрування у сфері обороноздатності держави в умовах воєнного стану.
28	Пріоритетні напрямки правового регулювання відносин в умовах воєнного стану в Україні.
29	Правове забезпечення реалізації Плану відновлення України (Національної програми). У післявоєнний період.
30	Євроінтеграційні прагнення України: механізм їх правової реалізації.

2.3 Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форма атестації здобувачів	Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації у разовій спеціалізованій вченій раді, за результатами якого видається документ встановленого зразка (диплом доктора філософії) з присвоєнням кваліфікації: Доктор філософії у галузі D Бізнес, адміністрування та право зі спеціальності D8 <i>Право</i> .
Вимоги до дисертації на здобуття ступеня доктора філософії	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є кваліфікаційною науковою працею, виконаною здобувачем особисто й представленою у вигляді спеціально підготовленого рукопису українською або англійською мовою, що містить нові науково обґрунтовані результати проведених досліджень у сфері права, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для права. Дисертація повинна відповідати вимогам академічної доброчесності і, зокрема, не повинна містити академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації. Дисертація має бути розміщена на сайті відділу аспірантури і докторантури, розділ: «Разові спеціалізовані вчені ради». Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії повинна мати обсяг основного тексту 7 – 9 авторських аркушів. Вимоги щодо оформлення дисертації встановлюються МОН (наказ МОН від 12 січня 2017 р. № 40).
Вимоги до публічного захисту дисертації	Вимоги до порядку подання, попередньої експертизи, у тому числі перевірки на плагіат, та публічного захисту дисертації у разовій спеціалізованій вченій раді, а також її оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗНУ визначаються Положенням про присудження наукового ступеня доктора філософії у Запорізькому національному університеті (у новій редакції)

4. ПРОЦЕДУРИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Відповідно до [Стратегії розвитку ЗНУ в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення на 2023-2025 рр.](#) однією із стратегічних цілей університету є «формування якісної й конкурентоспроможної освітньої пропозиції, яка гармонійно поєднує навчальну й наукову складові, враховує очікування й ціннісні орієнтири ключових стейкхолдерів і світові тренди», що неможливо без функціонування дієвої системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти на всіх трьох рівнях (бакалавр, магістр, доктор філософії).

У ЗНУ створено освітньо-наукове середовище, що дозволяє здобувачам третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти повною мірою оволодіти основними видами програмних компетентностей: загальнонауковими, мовними, спеціальними (предметними), набути універсальних навичок дослідника та педагогічних умінь щодо викладання у вищій школі. Освітній процес на третьому рівні вищої освіти забезпечують найдосвідченіші науково-педагогічні працівники, які мають вагомі досягнення у професійній діяльності та здійснюють викладання на високому науково-методичному рівні з використанням сучасних освітніх технологій та інноваційних методів навчання. Науковий пошук майбутніх докторів філософії здійснюється в рамках традицій численних наукових шкіл ЗНУ під науковим керівництвом досвідчених науковців, які мають публікації з тематики дисертаційних досліджень здобувачів. Науковий потенціал ЗНУ дозволяє формувати разові спеціалізовані вчені ради для захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії. Здобувачам створено умови щодо апробації їх наукових результатів шляхом друку статей у фахових виданнях ЗНУ, виступу на наукових/науково-практичних конференціях, участі у тематичних заходах, круглих столах, наукових семінарах, PhD-колоквіумах та ін. Велика кількість міжнародних проєктів і програм, які реалізуються в університеті, надають можливість здобувачам бути залученими до міжнародної академічної спільноти.

Для забезпечення підвищення якості вищої освіти на третьому, освітньо-науковому рівні призначено координатора PhD-програм в університеті, який здійснює вчасну розробку й оновлення локальних нормативних документів, що регулюють процес підготовки докторів філософії в ЗНУ; координує діяльність гарантів освітньо-наукових програм шляхом наповнення відповідного електронного ресурсу в Moodle «Для гарантів освітньо-наукових програм», організовує для них і груп забезпечення спеціальні тренінги, семінари якості та ін.; здійснює контроль за вчасним оновленням освітньо-наукових програм відповідно до змін у нормативній базі, пропозицій стейкхолдерів, рекомендацій Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти; надає інформаційно-консультативну підтримку здобувачам через функціонуючі для аспірантів кожного року навчання Telegram-канали, де вони мають можливість отримати як всю

актуальну інформацію щодо їхнього навчання, так і оперативні відповіді на питання, що виникають у процесі їх підготовки.

Моніторинг та перегляд освітньо-наукових програм

Моніторинг та періодичний перегляд освітньо-наукових програм провадиться відповідно до локальних нормативних документів ЗНУ. Процедура розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньо-наукових програм регламентується [Положенням про освітньо-наукові програми підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти \(ступеня доктора філософії\) Запорізького національного університету](#).

4.1. Моніторинг та перегляд освітньо-наукових програм має на меті забезпечення взаємозв'язку між змістом навчання (освітня складова) та дослідженням здобувачів наукового ступеня доктора філософії (наукова складова).

4.2. До проведення моніторингу залучаються провідні фахівці факультету, роботодавці, випускники, здобувачі, а також Центр забезпечення якості освіти, який здійснює періодичне опитування всіх категорій стейкхолдерів та розміщує відповідні [соціологічні звіти](#) на сайті Центру. За результатами моніторингу та змін у нормативно-правовій базі здійснюється щорічне оновлення освітньо-наукових програм і навчальних планів.

4.3. До проведення моніторингу залучаються провідні фахівці факультету, роботодавці, випускники, здобувачі, а також Центр забезпечення якості освіти, який здійснює періодичне опитування всіх категорій стейкхолдерів та розміщує відповідні соціологічні звіти на сайті Центру. За результатами моніторингу та змін у нормативно-правовій базі здійснюється щорічне оновлення освітньо-наукових програм і навчальних планів.

4.4. В ЗНУ запроваджене щосеместрове опитування здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу та якості викладання навчальних дисциплін. Опитування проводиться за допомогою он-лайн сервісів в системі електронного забезпечення навчання ЗНУ MOODLE. Результати опитування враховуються при оновленні робочих програм та силабусів навчальних дисциплін, а також при внесенні змін у навчальні плани та освітньо-наукові програми підготовки докторів філософії.

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників

4.5. Згідно [Положення про професійний розвиток науково-педагогічних працівників Запорізького національного університету](#) ЗНУ забезпечує підвищення кваліфікації та стажування НПП не рідше одного разу на п'ять років із збереженням середньої заробітної плати. Положення регулює усі формальні

аспекти підвищення кваліфікації, в тому числі професійного розвитку викладачів.

4.6. ЗНУ створює умови для підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників як в Україні, так і за кордоном. При цьому НПП можуть підвищувати кваліфікацію за різними формами, видами. Зокрема формами підвищення кваліфікації є: інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева), дуальна, на виробництві тощо. Форми підвищення кваліфікації можуть поєднуватись. Основними видами підвищення кваліфікації є: навчання за програмою підвищення кваліфікації; стажування; участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо; наукове стажування; інформальна освіта; здобуття наукового ступеня, участь у програмах академічної мобільності.

4.7. Підвищення кваліфікації на базі ЗНУ здійснюють: [Центр післядипломної освіти](#), [Школа педагогічної майстерності](#), [Центр інтенсивного вивчення іноземних мов](#). Для гарантів освітньо-наукових програм та наукових керівників аспірантів діє курс підвищення кваліфікації «Актуальні питання підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти»; для викладачів третього рівня вищої освіти - «Підвищення цифрових компетентностей співробітників Запорізького національного університету», які можна опанувати дистанційно як у синхронному, так і в асинхронному режимах.

4.8. В університеті щорічно здійснюється [рейтингування науково-педагогічних працівників](#) за встановленими [критеріями](#), результати якого враховуються при проведенні конкурсу на заміщення вакантних посад НПП, відзначення найкращих працівників за вагомі досягнення в професійній діяльності, кар'єрного зростання.

Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом

4.9.3 метою інформаційно-методичного забезпечення освітнього процесу в ЗНУ функціонує єдина [система електронного забезпечення навчання ЗНУ MOODLE](#), яка, зокрема містить розроблений фахівцями ЗНУ спеціалізований модуль для автоматичного вибору здобувачами навчальних дисциплін за вибором. Для супроводу організаційно-управлінської діяльності діє єдина інформаційна система управління «Документообіг». В усіх навчальних корпусах забезпечений доступ до мережі Інтернет завдяки технології Wi-Fi.

4.10. Автоматизація основних функцій управління освітнім процесом запроваджено на базі системи управління освітнім процесом АСУ Деканат», «Ректорат» та введеною в дію з 2023 року АСУ «Методичний комплекс

"Розклад"».

4.11. Інформаційне забезпечення наукової діяльності включає доступ до [онлайн наукової бібліотеки ЗНУ](#), електронних баз даних, (у т.ч. міжнародних наукометричних баз (Scopus, Web of Science та ін.) та інших електронних бібліотечних ресурсів та сайтів наукових фахових видань ЗНУ.

4.12. Облік наукової роботи та виконання ліцензійних вимог науково-педагогічних працівників здійснюється на власній електронній платформі [СІНАП \(система наукових та академічних показників\)](#); функціонує й [інституційний репозитарій ЗНУ](#).

Публічність інформації про освітньо-наукові програми

4.13. З метою забезпечення інформаційної відкритості ЗНУ та виконання вимог Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про доступ до публічної інформації» на [головній сторінці офіційного сайті університету](#) створений спеціальний розділ «Публічна інформація», в якому зібрані посилання на всі публічні документи та інформацію загально університетського характеру.

4.14. Повний текст освітньо-наукових програм, навчальні плани, силабуси навчальних дисциплін, Правила прийому до аспірантури, графік освітнього процесу, розклади занять та сесій, нормативні документи, що регулюють процес підготовки докторів філософії у Запорізькому національному університеті розміщено на [сайті відділу аспірантури і докторантури ЗНУ](#). Громадське обговорення проєктів освітньо-наукових програм здійснюється у розділі [«Громадське обговорення ОНП»](#) на сайті ЗНУ.

Академічна доброчесність та запобігання й виявлення плагіату в наукових роботах

4.15. Забезпечення дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу регламентується [Кодексом академічної доброчесності Запорізького національного університету](#) та [Положенням про порядок запобігання та виявлення академічного плагіату в кваліфікаційних роботах здобувачів вищої освіти та дисертаціях на здобуття наукового ступеня у Запорізькому національному університеті](#).

4.16. Органом, що здійснює контроль за дотриманням академічної доброчесності учасниками освітнього процесу є Рада з академічної доброчесності. Факти порушення науковими, педагогічними, науково-педагогічними працівниками та особами, що навчаються, норм Кодексу виносяться на розгляд Ради з академічної доброчесності. За порушення норм академічної доброчесності здобувачі, наукові, педагогічні та науково-педагогічні працівники можуть бути

притягнуті до моральної, дисциплінарної, адміністративної відповідальності відповідно до нормативних і розпорядчих документів, норм законодавства України.

4.17. Для запобігання та виявлення плагіату в наукових дослідженнях працівників та здобувачів вищої освіти в ЗНУ діє система запобігання та виявлення плагіату з широким використанням спеціалізованого програмного обладнання. В межах проекту сприяння академічній доброчесності встановлені партнерські відносини та підписаний договір про співпрацю з ТОВ «Плагіат» Unicheck, яка надає можливість перевіряти роботи на плагіат та взаємні цитування.

4.18. Для здобувачів третього рівня вищої освіти викладається обов'язковий курс «Академічне письмо та академічна доброчесність (з англomовним компонентом)». Для додаткового інформування майбутніх докторів філософії на сайті відділу аспірантури і докторантури створено окрему сторінку «[Академічна доброчесність](#)».

5. Матриця відповідності програмних компетентностей обов'язковим компонентам освітньо-наукової програми

ЗК, СК OK	Інтегральна компетентність										
	Загальні компетентності				Спеціальні компетентності						
	ЗК01	ЗК02	ЗК03	ЗК04	СК01	СК02	СК03	СК04	СК05	СК06	СК07
OK1	+	+				+			+	+	+
OK2	+	+	+		+			+	+	+	
OK3	+	+		+	+			+	+	+	+
OK4	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+
OK5	+	+		+	+	+		+	+	+	
OK6	+	+	+	+	+			+	+	+	+
OK7	+		+	+		+	+		+		
OK8	+	+						+	+		+
OK9	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

6. Матриця відповідності результатів навчання програмним компетентностям освітньо-наукової програми

ЗК, СК PH	Інтегральна компетентність										
	Загальні компетентності				Загальні компетентності						
	ЗК01	ЗК02	ЗК03	ЗК04	СК01	СК02	СК03	СК04	СК05	СК06	СК07
PH01.	+	+									+
PH02.				+	+					+	
PH03			+			+			+		+
PH04	+	+		+	+	+	+			+	
PH05	+			+	+	+		+			+
PH06		+		+						+	
PH07		+								+	+
PH08						+		+	+		
PH09	+			+			+	+		+	+
PH10	+	+	+		+						
PH11	+		+	+		+		+			

**7.Матриця відповідності результатів навчання
обов'язковим компонентам освітньо-наукової програми**

ЗК, СК	PH01	PH02	PH03.	PH04.	PH05.	PH06.	PH07.	PH08.	PH09.	PH10.	PH11.
OK											
OK1	+	+	+	+	+			+	+	+	+
OK2	+	+	+		+	+	+		+		+
OK3	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+
OK4		+	+		+	+	+	+		+	+
OK5	+	+	+	++	+		+	+	+		
OK6	+		+	+		+		+	+	+	+
OK7	+	+			+		+			+	
OK8	+	+	+			+	+		+	+	
OK9	+	+		+	+			+		+	+

ЗМІНИ ТА ДОПОВНЕННЯ ДО ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

Перелік внесених змін/доповнень	Протоколи ініціаторів змін	Протоколи вченої ради
На титульному аркуші й далі по тексту внесено зміни до найменування і шифру галузі та коду й найменування спеціальності, зокрема : 08 Право на D Бізнес, адміністрування та право 081 Право на D8 Право	Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти: постанова КМУ від 30.08.24 р. № 1021. Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266: постанова КМУ від 15.11.24 р. № 1300	Протокол № 8 від 25.02.25 р.
У розділі 3 надано посилання на оновлену редакцію Положення про присудження ступеня доктора філософії у Запорізькому національному університеті	Наказ ректора № 433 від 03.10.24 р.	Протокол № 8 від 25.02.25 р.
На аркуші погодження змінено прізвища та ініціали зав. аспірантури і докторантури та Голови НТСАДМВ ЗНУ	Протокол засідання Вченої ради юридичного факультету № 5 від 12.12.2024	
У п.9 профіля ОНП щодо матеріально-технічного забезпечення додано «Наявні сучасні обладнанні аудиторії у підземних укриттях»		
Уточнено мету ОНП з огляду на орієнтацію на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року No 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року No 722, а також на досягнення цілей вищої освіти Ради Європи (виховання активної громадської позиції, підготовка до ринку праці, особистий	Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів освіти, затв. Наказом МОН від 15.05.24	

світоглядний розвиток, розвиток нових знань)	р. № 686 Протокол засідання Вченої ради юридичного факультету № 5 від 12.12.2024	